

Asia: VN/31199/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa korvausmallin sisällöstä?

Korvausmallista hyötyvät todennäköisesti parhaiten henkilöt, jotka tarvitsevat harvoin terveydenhuollon palveluja ja joilla on selkeä yksittäinen palveluntarve. Näiltä osin toimintamalli saattaa keventää perusterveydenhuollon painetta julkisessa terveydenhuollossa.

Yli 65-vuotiailla alkaa olla jo siinä määrin (useita) perussairauksia, jolloin etenkin tarvitaan hoidon jatkuvuutta, tietoa aiemmista tutkimuksista sekä hyvää hoidon koordinaatiota. Heidän osaltaan on vaarana, että hoito pirstoutuu, tulee hukkaa ja kokonaisvastuu potilaan hoidosta jää hämäräksi.

Kroonisia sairauksia hoidetaan julkisella puolella moniammatillisesti, hyödyntäen erikoissairaanhoitajia sairauksien seurannassa ja kontroleissa. Osa potilaista hyötyy myös fysioterapeuttien suoravastaanottotoiminnasta. Esitetyssä mallissa moniammatillisuuden elementti jää kokonaan puuttumaan.

Lausuttavaa vaikutustenarvioinnista?

Vaikutusten arviointiin liittyy haasteita, koska on runsaasti eroja eri hyvinvointialueilla yksityisten palveluntuottajien tarjonnasta ja näin ollen alueen asukkaiden mahdollisuuksista käyttää yksityisen palveluntuottajan palveluita.

Potilaiden siirtyessä yksityiseltä palveluntuottajalta julkiseen terveydenhuoltoon ja päinvastoin, tulee huomioida potilasasiakirjojen ja tutkimustulosten oikea-aikainen ja luotettava siirtyminen palveluntuottajien välillä. Kanta-arkiston kautta tiedon siirtämisessä on jonkin verran viiveitä. Vaikutusten arviointia tulisi tehdä laaja-alaisesti potilasturvallisuus edellä.

Esityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan henkilöstön osalta, että koska kokeilu on määräaikainen, ei esityksen arvioida aiheuttavan merkittävästi henkilöstön siirtymistä julkiselta sektorilta yksityiselle sektorille. Riskinä on kuitenkin, että kokeneita yleislääkäreitä siirtyy yksityissektorille vaarantaen hoidon jatkuvuusmallin kehittämisen julkisessa terveydenhuollossa.

Muut kommentit:

-

1. Näkemyksenne vastaanottotyyppejä koskevista velvoitteista palveluntuottajille?

Kannatan läsnävastaanottojen tarjoamista koskevan velvoitteen asettamista.

Avoin kenttä perusteluille:

-

2. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun osallistuvan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan myös toisella kokeiluun osallistuvalla palveluntuottajalla määrätyt tutkimukset kokeilun mukaisilla hinnoilla?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

3. Näkemyksenne siitä, että kokeilun mukaisia lääkärinvastaanottokäyntejä tarjoavan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan lääkärikäyntien lisäksi myös kokeilun piiriin kuuluvia tutkimuksia, mikäli palveluntuottajalla olisi laboratorio käytössään (oma tai alihankinta)?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

4. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun voisi osallistua vain sellainen palveluntuottaja, jolla ylipäänsä olisi käytettävissään laboratorio (omana tai alihankintana)? Tämä tarkoittaisi sitä, että lääkärikäyntejä ei voisi tarjota, mikäli palveluntuottajalla ei olisi käytettävissään laboratoriopalveluita.

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

Velvoite käytettävissä olevista laboratoriopalveluista saattaa käytännössä rajata pois pienet palveluntuottajat ja keskittää markkinaa entisestään muutamalle suurelle terveystalveyssuoritykselle. Kokeilussa mukana olevan palvelukokonaisuuden pitää kuitenkin olla asiakaslähtöinen, eikä tarpeettomasti ohjata henkilöitä palveluntuottajalta toiselle.

5. Näkemyksenne siitä, tulisiko kokeiluun voida osallistua myös pelkästään laboratoriotutkimuksia tuottavana palveluntuottajana?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

Mikäli palveluntuottaja tuottaa vain laboratoriopalveluja, tulisi lähete laboratoriotutkimuksiin saada lääkäritä. Pelkkiä laboratoriotutkimuksia ei tulisi asiakkaan itse "määrääminä" korvata.

6. Näkemyksenne siitä, tulisiko palveluntuottajia edellyttää tekemään suorakorvaussopimus Kelan kanssa?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

Mäenpää Sami
Kainuun hyvinvointialue

Mäkelä Anja
Kainuun hyvinvointialue